

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ДИМИТЪР КАЛЯШКИ – 1920“

с. ЖИЛЕНЦИ

ОБЩ. КЮСТЕНДИЛ

Устав

Читалището в с. Жиленци е създадено на 24 април 1920г. от група будни и ентузиазирани младежи. Това са: Кирил Гаджинов, Йордан Васев, Петър Иванов, Димитър Ризов, Анани Облачки, Харалампи Янев, Ангел Маноилов. Първоначално то носи името „Пробуда“.

В началото на 1938г. читалището е признато от Върховния читалищен съвет. След 1950г. и до днес, то носи името „Димитър Каляшки“.

Народното читалище е уникално достояние на българския народ. Създадено в епохата на националното възраждане, то има неocenима заслуга във формирането на нашата душевност и култура.

Народно читалище „Димитър Каляшки – 1920“ има историческа заслуга за запазването и развитието на българския език, за зараждането на театралното, музикалното и танцовото изкуство, за развитието на библиотечната дейност. Чрез своята многостранна дейност, то е призвано да допринася в още по-голяма степен за духовното и културно развитие на личността и селото.

Читалищата са безспорно признати от българското общество като устойчиви културни институции, които имат специфична мисия за съхранение и развитие на традиционните ценности на нацията.

В съвременните условия, запазвайки своята легитимност и гъвкавост, простирайки се на територията на цялата страна, читалищата са призвани да откликват и на новите потребности на българското общество. Сега те са не само културни, но и информационни средища.

Глава първа Общи положения

Чл.1: (1) Народно читалище „Димитър Каляшки – 1920” в с. Жиленци, общ. Кюстендил е традиционно самоуправляващо се българско културно- просветно сдружение, което изпълнява и държавни културно – просветни задачи в областта на културата. То работи на принципите на доброволността, демократизма и автономията.

(2) Народно читалище „Димитър Каляшки – 1920” е юридическо лице с нестопанска цел, наричано по-нататък в Устава за кратко „Читалището”.

Чл.2: (1) Читалището не е политическа организация и в неговата дейност може да участват физически лица без оглед на ограничения за възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание и юридически лица.

Чл.3: (1) Читалището е юридическо лице и подлежи на вписване в регистъра на Кюстендилски Окръжен съд

(2) Седалище на Читалището: с. Жиленци, общ. Кюстендил, обл. Кюстендил

(3) Адрес на управление: с. Жиленци, ул. „Димитър Каляшки” №24, общ. Кюстендил, ПК 2573

(4) Наименованието на Читалището се изписва на български език

Чл.4: (1) Читалището може да се сдружава и с други читалища и сродни организации, без да ограничава самоуправлението на собствената си дейност и имуществото си.

Чл.5: (1) Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните и общинските органи и организации, на които законите възлагат права и задължения, свързани с неговата дейност, като запазва своята автономия. Читалището работи във взаимоотношения и с други културни и научни институти, учебни заведения, обществени, стопански и нестопански организации, извършващи или подпомагащи културната дейност. То може да влиза в договорни отношения с тези или други структури, без да накърнява своите права и интереси.

(2) Всички членове на Читалището спазват прокламираните принципи в този устав и ЗНЧ.

Глава втора

Цели, дейности, задачи

Чл.6: Целта на читалището е да задоволява потребностите на гражданите, свързани с:

1. Развитие и обогатяване на културния и социален живот на населението.
2. Запазване на обичаите и традициите на българския народ.
3. Разгръщане на творческите заложби на гражданите и приобщаване към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата.
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание.
5. Осигуряване достъп до информация на всички граждани.

Чл.7: За постигането на своята цел читалището извършва следните дейности:

1. Поддържа библиотека, която предоставя информационни и компютърни услуги, разпространява важна за населението информация, събира и разпространява информация за родния край.
2. Организира школи, кръжоци, клубове, концерти, празненства, чествания, фестивали и др. Издава печатни материали, свързани с дейността му и съответстващи на Устава и ЗНЧ.
3. Развива и подпомага любителското художествено творчество.
4. Организира и провежда прояви от общински, регионален, национален и международен характер, за осъществяване принципите на читалищна дейност.
5. Подпомага личностната и социална реализация, интеграция, обществена и културна изява на хората със специфични потребности, увреждания и такива в неравностойно положение.
6. Съдейства за професионалното обучение и квалификация на работещите в читалището.

Чл.8: (1) Читалището може да извършва стопанска дейност и да предоставя услуги, свързани с предмета на основната му дейност.

1. Стопанската дейност може да се извършва чрез собствени, търговски или граждански дружества.
2. Допълнителните стопански дейности не могат да се осъществяват в нарушение на законодателството на РБългария.

3. Положителните финансови резултати от своята дейност Читалището няма да разпределя като печалба в полза на своите членове.

(2) Читалището подпомага финансово развитието на своите дейности по регламентираните правила и Устава.

(3) За постигането на своите цели Читалището може да извършва следните допълнителни стопански дейности:

1. Предлага услуги в областта на културата и просветното дело
2. Организиране на представителни и демонстрационни прояви.
3. Придобиване и управление на движима и недвижима собственост, както и ограничени вещни права.
4. Организиране на публични благотворителни акции в подкрепа на общественополезните цели и дейност на Читалището.
5. Друга дейност, която не е забранена със закон.
6. Читалището няма право да предоставя собствено или взето за ползване от него имущество възмездно или безвъзмездно за дейности, забранени в чл. 3 ал. 4 от ЗНЧ.

(4) Приходите от стопанската дейност може да се използват само за постигането на общественополезни цели.

ГЛАВА ТРЕТА

УЧРЕДЯВАНЕ, ПРЕКРАТЯВАНЕ, ЧЛЕНСТВО

Чл.9: Основаване и регистрация

1. Читалището е основано 1920 година.
2. Регистрирано е в Окръжен съд гр. Кюстендил и в публичния регистър на народните читалища към Министерство на културата, в съответствие с чл. 10 от ЗНЧ.

Чл.10: Прекратяване на Читалището.

1. Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, взето в съответствие с устава и вписано в регистъра на Окръжния съд.
2. Читалището може да бъде прекратено и по решение на Окръжния съд, съгласно предвидените разпоредби в ЗНЧ.

Чл.11: (1) Членовете на Читалището могат да бъдат индивидуални, колективни и почетни.

(2) Членството в Читалището е доброволно. Член на Читалището може да бъде всяко физическо лице, което устно е заявило желанието си за членство и е заплатило членски внос.

(3) Членовете не отговарят за задълженията на Читалището.

Чл.12: (1) Индивидуални членове.

1. Индивидуалните членове са физически лица.
2. Индивидуалните членове са действителни членове.

(2) Действителни членове са дееспособни лица, които плащат редовно определения размер на годишния членски внос от Общото събрание на Читалището до 20 май на текущата година.

(3) Ако не бъде определен размерът на годишния членски внос от Общото събрание за текущата година, до приемането на годишният бюджет на съответната година, остава утвърденият размер за предходната година.

(4) Право на глас в Общото събрание имат тези читалищни членове, които са платили членския си внос за текущата година до 31 декември.

(5) Действителното членство се прекратява автоматично:

1. Когато читалищен член наруши Устава, държи се грубо, поведението му уронва доброто име на Читалището.
2. Когато членовете не са платили членски внос повече от 1 година.

Чл.13:(1) Права на действителните членове на Читалището:

1. Да избират ръководни органи и да бъдат избирани в тях.
2. Да получават информация за дейността на читалището
3. Да участват в обсъждане дейността на читалището.
4. Да ползват с предимство неговата база и услугите му.
5. Да сигнализират пред съответните органи на Читалището за нередности, свързани с дейността на Читалището и работата на неговите членове и служители.
6. Да внася в Настоятелството писмени предложения, препоръки и жалби, на които следва да получи писмен отговор в срок от 30 календарни дни.

(2) Членовете на Читалището могат да получават морални и материални награди, стимули и помощи за активно участие и принос в постигане целите на Читалището.

(3) Всички членове на читалището са длъжни:

1. Да спазват Устава, решенията на Общото събрание и на Настоятелството.
2. Да участват според възможностите си в дейността на Читалището
3. Да опазват имуществото и да предприемат стъпки за обогатяването му.
4. Да не уронват доброто име на Читалището.
5. Да съдействат за постигане целите на читалището и за неговото финансово и организационно укрепване.
6. Да плащат в срок и редовно, определения годишен членски внос
7. Да не използват своето членство за цели и по начин, противоречащи на Устава.

Чл.14: (1) Почетни членове на Читалището са български и чужди физически и юридически лица и организации, с изключителни заслуги към него.

(2) Почетните членове се определят от Настоятелството с гласовете на $\frac{3}{4}$ от членовете му.

(3) На почетните членове се издава почетна грамота.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА УПРАВЛЕНИЕ

Чл.16: Органите за управление на Читалището са:

- 1.Общо събрание (ОС)
- 2.Читалищно настоятелство (ЧН)
- 3.Проверителна комисия (ПК)

Чл.17: Върховен орган на читалището е Общото събрание. То се състои от всички членове на читалището имащи право на глас.

Чл. 18 (1) Общото събрание има следните правомощия:

1. Приема, изменя и допълва Устава.
2. Избира и освобождава членове на Настоятелството, ПК и председателя на ЧН

3. Приема основните насоки за дейността на Читалището.
4. Взема решение за членуване или прекратяване на членството в Читалищния съюз или друго читалищно сдружение.
5. Приема бюджета на Читалището
6. Приема годишния отчет на Читалището.
7. Отменя решения на органите на Читалището.
8. Взема решения за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или на отделни членове
9. Взема решения за прекратяване на читалището.
10. Определя размера на годишния членски внос
11. Взема решение за изключване на членове на читалището.

(2) Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на Читалището.

(3) Общото събрание се състои от действителните членове

(4) Всеки действителен член има право на един глас.

(5) Действителните членове при налагащо се отсъствие от ОС, могат да се представляват от пълномощници, изрично упълномощени писмено / по образец утвърден от Настоятелството/. Едно лице може да представлява само един член.

Чл.19 (1) Свикване на Общо събрание.

1. Редовно Общо събрание на Читалището се свиква от Настоятелството най-малко веднъж годишно.
2. Извънредно Общо събрание може да бъде свикано :
 - по решение на Настоятелството
 - По решение на Проверителната комисия
 - По решение на 1/3 от действителните и колективни членове имащи право на глас.

(2) Поканата за свикване на Общото събрание съдържа: дневния ред, датата, часа, мястото на провеждане и кой го свиква.

(3) Поканата трябва да бъде връчена на всеки действителен член, не по-късно от 7 календарни дни преди датата на провеждането му.

(4) В 7 дневен срок преди датата на провеждането му, на общодостъпни места трябва да се постави обявата за свикване на Общо събрание.

(5) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас действителни членове на Читалището.

(6) При липса на кворум, събранието се отлага с един час. В този случай ОС е законно, ако на него присъстват не по-малко от 1/3 от членовете при редовно ОС и не по-малко от половината плюс един, при извънредно ОС.

(7) Решенията на ОС се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове с право на глас, освен решенията по чл.14, ал.1, т. 1,4,10,11,12 от ЗНЧ, които се вземат с мнозинство най-малко 2/3 от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Чл.20 (1) Изпълнителен орган на Читалището е Настоятелството.

(2) Читалищното настоятелство се състои от не по-малко от 3 члена, избрани за срок от 3(три) години, които не могат да имат помежду си роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

(3) Настоятелството има следните функции:

1. Свиква ОС и осигурява изпълнението на решенията му
2. Подготвя, организира и следи за изпълнението на бюджета на Читалището.
3. Утвърждава ежегодно отчет по бюджета и дейността на Читалището.
4. Утвърждава щатното разпределение
5. Назначава секретаря на Читалището и библиотекаря на читалищната библиотека.
6. Утвърждава длъжностните характеристики на секретаря и библиотекаря
7. Приема годишни планове за работата на читалището.
8. Взема решения за управление и стопанисване на читалищно имущество, за придобиване на движимо и недвижимо имущество, за отдаване на имущество под наем.
9. Взема решения за морално и материално стимулиране и поощряване на читалищни членове, служители и дейци, работещи в Читалището.

(4) Настоятелството свиква и провежда своите заседания най-малко веднъж на 3 месеца

(5) Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината от членовете си, освен в случаите, когато Уставът и Законът предвиждат друго мнозинство.

Чл.21: ПРЕДСЕДАТЕЛ на читалището:

1. Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира пряко от ОС за три години, въз основа на чл. 17 от ЗНЧ

2. Представява читалището пред трети лица, заедно и поотделно със секретаря.

3. Свиква и ръководи заседанията на настоятелство.

4. Председателства общото събрание.

5. Сключва и прекратява договорите със служителите, съобразно бюджета на читалището, и въз основа на решение на настоятелството.

6. Организира дейността на читалището съобразно ЗНЧ, Устава, решенията на ОС и настоятелството.

7. При невъзможност за изпълнение на неговите задължения, функциите му се възлагат на секретаря, след решение на ЧН.

8. Удостоверява актовете на ОС и ЧН.

9. Ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета на община Кюстендил, предложения за своята дейност през следващата година.

10. Представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

Чл.22: СЕКРЕТАР на читалището:

1. Секретарят на читалището се назначава от настоятелството, въз основа на утвърдената длъжностна характеристика и решение на настоятелството, съгласно кодекса на труда. Секретарят не може да бъде в роднински връзки с членовете на настоятелството и на ПК по права и съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг или съпруга на председателя на читалището.

2. Секретарят съвместно с председателя организира текущата дейност на читалището, съобразно ЗНЧ, Устава и решенията на ОС и настоятелството.

3. Подготвя материалите за заседанията на настоятелството и ОС
4. Отчита дейността си пред настоятелството
5. Предлага на председателя трудовите договори със служителите, съобразно бюджета на читалището.
6. Подготвя и представя за утвърждаване пред ОС щатно разпределение и бюджет / приходна и разходна част/.
7. Отговаря за цялостната административна дейност на читалището.
8. Организира изпълнението на решенията на ОС, ЧН, в това число и тези по изпълнението на бюджета.
9. Подготвя заседанията на ЧН и отговаря за изготвянето и съхранението на протоколите на ЧН и ОС.
10. Осъществява оперативни взаимоотношения с членовете на други читалища
11. Води списъците с регистрираните членове на читалището и събира членския внос.
12. СЕКРЕТАРЯТ ПРЕДСТАВЛЯВА ЧИТАЛИЩЕТО ЗАЕДНО И ПООТДЕЛНО С ПРЕДСЕДАТЕЛЯ.

Чл.23: Правомощия на ПРОВЕРИТЕЛНАТА КОМИСИЯ:

1. Проверителната комисия се състои от трима членове, избрани от ОС за срок от 3 /три/ години. Не могат да бъдат членове лица, които са в трудово - правни отношения с читалището или са роднини на членовете на настоятелството по права линия, съпрузи, братя, сестри.
2. Избира свой председател на ОС
3. Комисията е орган за вътрешен контрол за спазване на закона, Устава и решенията на ОС и ЧН.
4. Може да оспорва актовете на ЧН пред ОС по отношение на тяхната законосъобразност, съответствие с Устава и решенията на ОС, в срок от един месец от издаването на съответния акт.
5. Може да прави мотивирани препоръки до ЧН и ОС с оглед подобряване на ефективността и ефикасността на тяхната дейност и на съответствието на закона, Устава и решенията на ОС.
6. При констатиране на нарушения, ПК уведомява ОС на читалището, а при данни за извършено престъпление – органите на прокуратурата.

7. Комисията взема решения с мнозинство повече от половината от присъстващите.

Чл.24: Когато поради смърт, трайна физическа невъзможност или подаване на оставка, Председателя на читалището престане да изпълнява задълженията си, или когато поради същите причини настоятелството или ПК останат с по-малко членове от предвидените в чл.20,21,23 на Устава, в срок от два месеца ОС избира нов председател или попълва състава на съответния орган.

Чл.25 (1) Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и ПК лица, които са осъждани или лишавани от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

(2) Ако по време на редовния мандат на орган на читалището, бъде прекратено членството на едно лице в него, на негово място се избира нов член, с мандат в рамките на същият 3 годишен мандат на вече избрания орган.

Чл.26: Предложенията за промени в Устава, за избор на Председател и членове на Настоятелството и ПК се правят на ОС.

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл.27: Имуществото на читалището се състои от предоставени от Общината за безвъзмездно ползване недвижими имоти и собствени движими имоти.

Чл. 28: Читалището полага еднакви грижи на добър стопанин за опазване и обогатяване както за собственото, така и за предоставеното му за ползване имущество.

Чл.29: Читалището набира средства от следните източници:

1. Членски внос
2. Наеми от движимо и недвижимо имущество
3. Субсидии от държавния и общинския бюджет
4. Дарения
5. Проекти
6. Други приходи

Чл. 30: Единният читалищен бюджет се формира от всички приходи – собствени и от субсидии.

Чл.31: Отчет за изразходването на държавните и общински субсидии се представя в общината. Счетоводната отчетност се води в съответствие със Закона за счетоводството.

Чл.32: Със средствата си читалището може да придобива недвижимо и движимо имущество по решение на ЧН.

(1) Читалището има пълното право самостоятелно да се разпорежда със собствените си и предоставените му финансови средства.

(2) Читалището има собствена банкова сметка в българска и чужда валута.

Чл.33: (1) Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да налага ипотека върху тях.

(2) Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменяни с по-качествени, само по решение на ЧН.

(3) Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалището, както и приходите от него, не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

ГЛАВА ШЕСТА ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.34: (1) Читалището може да бъде прекратено по решение на ОС, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено ако:

1. Дейността му противоречи на Закона, Устава и добрите нрави.

2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището.

3. Когато е налице крайна невъзможност читалището да действа или когато не развива дейност за период от две години.

4. За всички останали случаи по прекратяването на читалището се изпълнява Чл.27 от ЗНЧ.

ГЛАВА СЕДМА

І.Заключителни разпоредби

Чл.35 (1) Символи и знаци

1. Читалището носи името – Народно читалище „ Димитър Каляшки – 1920”, съобразно чл.9, ал.5 от ЗНЧ. То не може да се променя при никакви обстоятелства.

2. Читалището има кръгъл син печат с надпис

НЧ „Д. Каляшки - 1920” с. Жиленци, обл. Кюстендил

3. Читалището може да има свое знаме, емблема, бланка, значка, почетен знак, грамота, диплом и др.

(2) Правата върху символиката на читалището са изключителна собственост на НЧ „Димитър Каляшки – 1920”. Използването и от трети лица е невъзможно.

Чл.36 Празникът на читалището е на 24 май.

ІІ. Преходни разпоредби

1. Настоящият Устав е приет на ОС на читалището, проведено в с. Жиленци, общ. Кюстендил на 26.05.2016г. и влиза в сила от датата на вписването му в Кюстендилския Окръжен съд.

2. С приемането на настоящия Устав, се отменя приетия на ОС Устав на НЧ „Димитър Каляшки – 1920” на 09.02.2010г.

3. Настоящият Устав не може да противоречи на ЗНЧ.

Председател.....
/Мая Димитрова/

